

Список використаних джерел:

1. Задоя А. О. Фінансовий моніторинг : перспективи впровадження та проблеми реалізації / А. О. Задоя, І. П. Ткаченко // Економічний вісник НГУ. – 2005. – №2. – С.60-69.
2. Матіос А. В. Актуальні проблеми правового регулювання системи фінансового моніторингу / А. В. Матіос // Публічне право. – 2013. – № 2. – С. 129-133.
3. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»: Закон України від 14.10. 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1702-18>. - Назва з екрана.
4. Слюсар Б. І. Напрями вдосконалення системи державного фінансового моніторингу / Б.І. Слюсар // Ефективна економіка. – 2011. - №11
5. Смагло О. В. Фінансовий моніторинг та його роль у протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом / О. В. Смагло. // Економічні науки. Серія : Облік і фінанси. – 2013. – Вип. 10(1).
6. Сюркало Б. І. Напрямивдосконаленнясистеми державного фінансового моніторингу / Б. І. Сюркало. // Ефективна економіка. - 2011. - № 11.
7. Шиян Д. В. Суб'єкти фінансового моніторингу / Д. В. Шиян // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2012. – Вип. 36. - С. 303-310.

Михайська Поліна Володимирівна

курсант навчального взводу ПС-543

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Христов Олександр Леонідович

доцент кафедри криміналістики, судової

медицини та психіатрії факультету

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук

ОБСТАВИНИ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ВСТАНОВЛЕННЮ ПІД ЧАС ДОПИТУ БЛИЗЬКИХ РОДИЧІВ ЗА ФАКТОМ БЕЗВІСНОГО ЗНИКНЕННЯ ДИТИНИ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ РОЗСЛІДУВАННЯ

Визначення переліку обставин, що підлягають встановленню під час під час розслідування злочину за фактом безвісного зникнення дитини на початковому етапі розслідування, має важливе значення для з'ясування

факту скоєння стосовно розшукуваного протиправних дій і своєчасного вжиття заходів зі встановлення місцезнаходження неповнолітньої особи та її повернення. З цього приводу О.Н. Колесніченко зазначає, що перш ніж розглядати проблему засобів, прийомів і методів розслідування, слід визначити коло розв'язуваних завдань й обставин, що підлягають встановленню [1, с. 66].

Відповідно до ч. 1 ст. 91 КПК України до таких обставин відносяться: 1) подія кримінального правопорушення (час, місце, спосіб та інші обставини вчинення кримінального правопорушення); 2) винуватість обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення, форма вини, мотив і мета вчинення кримінального правопорушення; 3) вид і розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, а також розмір процесуальних витрат; 4) обставини, які впливають на ступінь тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, характеризують особу обвинуваченого, обтяжують чи пом'якшують покарання, які виключають кримінальну відповідальність або є підставою для закриття кримінального провадження; 5) обставини, що є підставою для звільнення від кримінальної відповідальності або покарання; 6) обставини, які підтверджують, що гроші, цінності та інше майно, які підлягають спеціальній конфіскації, одержані внаслідок вчинення кримінального правопорушення та/або є доходами від такого майна, або призначалися (використовувалися) для схиляння особи до вчинення кримінального правопорушення, фінансування та/або матеріального забезпечення кримінального правопорушення чи винагороди за його вчинення, або є предметом кримінального правопорушення, у тому числі пов'язаного з їх незаконним обігом, або підшукані, виготовлені, пристосовані або використані як засоби чи знаряддя вчинення кримінального правопорушення; 7) обставини, що є підставою для застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру [2].

Однак, слід зазначити, що такі обставини характеризують весь спектр подій щодо вчинення кримінального правопорушення, у той час як на першочерговому етапі розслідування факту безвісного зникнення дитини (щодо якої відповідно до ст. 214 КПК України не пізніше 24 годин після подання заяви Слідчий зобов'язаний внести відповідні відомості до ЄРДР та розпочати розслідування) часто невизначеним залишається питання стосовно наявності кримінальної події [3].

Відповідно до чинної Інструкції з організації роботи підрозділів кримінальної міліції у справах дітей, затвердженої наказом МВС України від 19.12.2012 № 1176 організація заходів із встановлення місцезнаходження дитини, яка зникла безвісти, передбачає:

- збирання даних про дитину та їх аналіз з метою встановлення причини самовільного залишення дитиною сім'ї, загальноосвітньої школи-інтернату, школи або училища соціальної реабілітації для дітей, які

потребують особливих умов виховання, притулку для дітей, центру соціально-психологічної реабілітації дітей;

- проведення першочергових практичних заходів щодо встановлення місцезнаходження зниклої безвісти дитини;

- залучення в установленому порядку до проведення розшукових заходів сил і засобів інших підрозділів органів внутрішніх справ, у тому числі з використанням оперативно-технічних можливостей;

- інформування особового складу органів внутрішніх справ про розшук безвісно зниклої дитини;

- інформування громадськості та засобів масової інформації про безвісне зникнення дитини [4].

У зв'язку з цим, особливого значення мають обставини, що підлягають встановленню на початковому етапі розслідування.

При отриманні інформації про особу, яка безвісно зникла, оперативні підрозділи вивчають обставини, що передували її зникненню, спосіб життя, зв'язки, поведінку в громадських місцях та в побуті, можливу причетність до протиправних дій чи можливу свідому втрату зв'язків із своїм оточенням та інші деталі, і тільки при наявності достатньої інформації про можливість вчинення злочину стосовно особи, яка зникла, виникають підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності [5, с. 190].

Найбільш повну вихідну інформацію стосовно особи дитини можна отримати від батьків (опікунів та ін. відповідальних за виховання дитини осіб), тому вони повинні враховуватися під час їх допиту.

Так, на нашу думку, під час допиту батьків по факту безвісного зникнення дитини необхідно встановлювати наступні обставини:

- коли, де і хто бачив дитину востаннє та за яких обставин;
- прізвище, ім'я, по батькові, вік, прикмети, у що одягнена дитина та які речі має при собі, особливі прикмети;
- чи знає/може назвати дитина своє прізвище, ім'я, по батькові адресу, номери телефонів батьків чи інших родичів;
- які заходи було вжито для розшуку, кому дзвонили, з ким спілкувалися;
- чи не надходили дзвінки з вимогою викупу;
- чи були раніше випадки, коли дитина зникала. Якщо аналогічна ситуація вже траплялася, з'ясувати за яких обставин і де вона була знайдена і куди може піти знов;
- до кого з родичів чи знайомих могла піти дитина: адреси, телефони;
- чи не з'явилося останнім часом знайомих, які б цікавилися дитиною;
- в якому стані здоров'я перебувала дитина, чи не має у неї хронічних захворювань;

- який психологічний стан дитини, чи не змінювалася раптово її поведінка останнім часом;
- які має захоплення (ожливо мріяла відвідати змагання, концерт, виставу та ін.);
- взаємовідносини в сім'ї (чи проживають батьки разом, які сварки траплялися останнім часом в сім'ї) та ін.;

Часто діти, що потерпають від домашнього насильства або стають свідками скандалів в сім'ї самі йдуть із дому. У зв'язку з цим, слідчий під час перевірки показань батьків і з метою встановлення об'єктивних даних повинен допитати сусідів, родичів, друзів, вчителів та інших осіб й поставити їм наступні запитання:

1. Що їм відомо про взаємовідносини в сім'ї зниклої дитини?
2. Чи проживають батьки дитини разом?
3. Чи не траплялося в сім'ї випадків домашнього насильства?

Якщо свідчення батьків та інших родичів не співпадають треба вжити заходів для уточнення показань. Провести одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб.

Список використаних джерел:

1. Колесниченко А. Н. Принципы методики расследования преступлений / А. Н. Колесниченко // Криминалистика и судебная экспертиза. – 1979. – Вып.18. – С. 62–68.
2. Особу виправдано за ч.3 ст.185, ч.3 ст.357, ч.2 ст.185, ч.3 ст.186 КК України- звільнено з зали суду, після року Сізо (Вінницький районний суд Вінницької області від 24 червня 2016 р. суддя Карпінська Ю.Ф.). URL: http://protokol.com.ua/ua/osobu_vipravdano_za_ch_3_st_185_ch_3_st_357_ch_2_st_185_ch_3_st_186_kk_ukraini_zvilнено_z_zali_sudu_pislya_roku_sizo/.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
4. Інструкція з організації роботи підрозділів кримінальної міліції у справах дітей: наказ МВС України від 19.12.2012 № 1176
5. Горбачевський В. Я. Особливості досудового розслідування за фактами безвісного зникнення осіб / В. Я. Горбачевський // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – Нац. акад. внутр. справ, 2014. - № 2. – С. 185-201.